

แบบรายงานผลคอล์มน์ “เล่าสู่กันฟัง”

เรื่อง สารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

วันพุธ ที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2555

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

สาระสังเขปที่ได้จากการประชุม / อบรม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน

ในภาวะปัจจุบัน สภาพแวดล้อมมีความเปลี่ยนแปลงตามภาวะโลกร้อน ได้ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะจากการเกิดอุทกภัยที่รุนแรงเป็นระยะเวลานาน แผ่นดินไหว แผ่นดินยุบตัว แม้กระทั่งเกิดดินถล่ม ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าว ก่อนที่จะเกิดได้มักมีสัญญาณในการแจ้งเตือนว่า บ่งบอก เมื่อมีการสังเกต จะสามารถทำให้เฝ้าระวัง เตือนภัย ลดความสูญเสียลงได้ ซึ่งจากที่ดิฉันได้เข้าอบรมในการประยุกต์ใช้สารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัตินั้น ข้อสังเกตอย่างหนึ่งคือ ผู้ที่เข้าร่วมอบรมด้วยจะเป็นหน่วยงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่เคยได้ประสบกับภัยพิบัติมาแล้ว นั้นหมายความว่าหากกล่าวได้ว่า วิทยากรแล้วล้อมคอกก็ว่าได้ แต่หากมองในแง่ที่ดี คือ หากเกิดขึ้นอีกครั้ง เราต้องสามารถรับมือกับภัยเหล่านั้นได้ สารสนเทศภูมิศาสตร์นั้นเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพยากรณ์การเกิดภัยพิบัติล่วงหน้า ซึ่งที่ดิฉันได้ตัดสินใจเข้าอบรมนั้น เนื่องจากดิฉันได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับอุทกภัยในพื้นที่เทศบาลท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งพบว่าในขั้นต้นที่ได้ดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับมูลค่าที่สูญเสีย พบว่ามีจำนวนที่มหาศาล ทั้งด้านการเงิน จิตใจ ทั้งนี้อย่างหนึ่งที่พบ คือ ยังไม่มีการใช้สารสนเทศภูมิศาสตร์ในการเฝ้าระวัง ดังนั้น จากการเข้าร่วมอบรม สามารถทำให้ใช้สารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ได้ระดับหนึ่ง โดยเนื้อหาในการอบรมนั้น เป็นการใช้โปรแกรม MapInfo Professional ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ถือว่าใช้งานในด้านนี้มีคำสั่งในการทำงานที่สามารถใช้เมาส์คลิกได้ตามต้องการ โดยในโปรแกรมสามารถทำชั้นแผนที่ การแสดงป้ายในแผนที่ รวมถึงสามารถปรับสีในพื้นที่สำคัญที่เราสนใจได้ นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลภายนอกได้ เช่น เชื่อมโยงจาก Google Map โดยในการวิเคราะห์ภัยพิบัตินั้น สามารถใช้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องเพื่อพยากรณ์ลงในโปรแกรมได้ นอกจากนี้หากไม่วิเคราะห์เฉพาะภัยพิบัติ ในช่วงเก็บข้อมูล โปรแกรมนี้สามารถใส่รายละเอียดเพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับผังเมือง เพื่อบ่งบอกอาชญากรรม การจัดเก็บภาษี ได้ด้วย

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากโปรแกรมนี้ต้องประยุกต์ใช้กับภูมิศาสตร์ ดังนั้นในการที่จะใช้ประโยชน์จากโปรแกรมได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

(นางมโนลี ศรีเปารยะ เพ็ญพงษ์)

ผู้รายงาน